

Uttalelse fra Norges Døveforbund om Teater Manus ansettelse av ny teatersjef.

Teater Manu har en visjon om “å bli verdens beste teater med utspring i døves kultur og språk”. Teater Manu er ikke et vanlig teater, men de døves teater. Det er døve som primært er målgruppen til Teater Manu.

Teater Manus strategiplan.

Deres strategiplan er tydelig på det at de skal være et teater for døve, de har blant annet disse punktene:

2.punkt: Teater Manu skal styrke og utvikle tegnspråk som scenespråk

3.punkt: Teater Manu skal være den ledende kulturarenaen for døve i Norge (...). Internasjonalt skal vi være synlige for nye døve publikumsgrupper.

4.punkt: Teater Manu skal være attraktiv tegnspråklig kulturarbeidsplass.

5.punkt: Internasjonalt skal Teater Manu videreutvikle sine nettverk med vekt på å styrke kunstnerisk og språkpolitisk arbeid.

Teater for døve.

Mira Zuckermann har vært helt sentralt for norsk tegnspråk og kulturarv de siste tjue årene. Når hun går av, vil hun etterlate seg et viktig stykke historie som vi er stolte av. En vesentlig viktig del av dette er at hun selv er døv og har tegnspråk som førstespråk. Det gjenspeiler hennes arbeid de siste tjue årene. Først og fremst har Teater Manu laget forestillinger **for** døve, med stemme-skuespillere og andre som **tilpasser** forestillingen for hørende. Dette er i tråd med det norske språkpolitiske ansvaret, dette forsterkes ytterligere med språkloven som er rett rundt hjørnet. Hørende publikummere er hjertelig velkomne til å se på våre forestillinger, men da på **våre** premisser. De får oppleve at tegnspråklige forestillinger blir stemmetolket, på akkurat samme måte som når døve får tolket talespråkforestillinger til tegnspråk. Teater Manu er det eneste stedet der døve kan komme og se på forestillinger direkte på deres språk.

Ny hørende og ikke-tegnspråklig teatersjef

Janne Langaas har i et intervju med Scenekunst.no sagt at hennes visjon er at Teater Manu skal være et inkluderingsprosjekt. At man skal blande tegnspråk og talespråk på scene. Hvor er da de døves teater? Hvor kan døve dra for å se på forestilling på rent tegnspråk? Det blir nå fratatt av oss. Vi kan ikke se at det samsvarer med Teater Manus visjon, strategiplan og norsk språkpolitikk. Det mest skremmende er at hun har uttalt at hun har forstått det slik at Teater Manus styre deler hennes visjon. NDF deler ikke denne visjonen.

På stillingsutlysningen leser vi følgende:

- Teater Manu søker en ambisiøs leder som evner å være nytenkende og som kan formidle scenekunst på tegnspråk til et bredt publikum
- Teatersjefen må (...) ha gode kommunikasjonsferdigheter på tegnspråk.
- Skal være en viktig samfunnsaktør når det gjelder språk- og minoritetspolitikk
- Skal videreutvikle Teater Manu som en viktig arena og aktør for tegnspråklig kulturutvikling og kulturformidling
- Skal ha god kjennskap til tegnspråkkultur nasjonalt og internasjonalt.

Langaas har akkurat lært litt tegnspråk. Hun behersker ikke språket flytende. For å kunne oppfylle disse punktene må man ha førstespråkkompetanse i tegnspråk og dyp kjennskap til døvesamfunnet. Janne viser tydelig i sitt intervju med scenekunst.no at hun ikke har det.

Det mener vi derimot at mange andre på søkerlisten har. Mange på søkerlisten har bakgrunn som skuespiller og/eller erfaring fra teaterverden i tillegg til førstespråkkompetanse i tegnspråk og dyp

kjennskap til døvesamfunnet. Vi mener at overlappingstiden i 2021 kan brukes til å lære den kommende teatersjefen hvordan man leder et teater, og ikke til å lære noen om døvekultur og tegnspråk. Når man ansettes som teatersjef skal man oppfylle søknadskriteriene, ikke mangle halvparten av disse kriteriene. Spesielt når det finnes andre som oppfyller disse kriteriene.

Ved å følge Langaas sin visjon mister døvemiljøet en viktig del av vår kulturarv. Vi mister en bit av den norske kulturarven, siden norsk tegnspråk er en del av norske kulturarven.

Vi kan ikke tillate at det skjer. Vi har ingenting imot Langaas personlig og vi tror at hun er et fantastisk teatermenneske, men hennes visjon er direkte ødeleggende for vår kulturarv. Men, ansvaret legges ikke på henne. Hun har sagt at hun har vært tydelig på å kommunisere hennes visjon hele veien til styret. Derfor mener vi at ansvaret må legges på styret til Teater Manu.

NDFs oppgave er å oppnevne representanter til styret som representerer hele døvesamfunnet, og vi får signaler fra miljøet om at mange mener at disse har sveket ansvaret sitt. Da er det naturlig at vi diskuterer om vi fortsatt har tillit til våre representanter i vårt styre. Dette er satt opp som styresak på vårt forbundstyremøte neste helg. Vi skal ta innstilling til dette da.